Súd:	Okresný súd Košice II
Spisová značka:	17C/30/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7213203997
Dátum vydania rozhodnutia:	29. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Monika Géciová
ECLI:	ECLI:SK:OSKE2:2013:7213203997.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Monikou Géciovou, PhD., v právnej veci žalobcu: JUDr. Jozefa Dudovičová, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu COOP Jednota Považská Bystrica, spotrebné družstvo v konkurze, IČO: 00 168 998, so sídlom v Považskej Bystrici, Hliny č. 1412/4, zastúpený JUDr. Karolom Porubčinom, advokátom so sídlom v Považskej Bystrici, Centrum č. 27/32, proti žalovaným: 1/ K. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom vo L., X. úvrať č. XX, 2/ Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom v Q. č. XXX, v konaní o zaplatenie 432,18 eur s prísl. takto

r o z h o d o l :

Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade žalobu o zaplatenie 432,18 eur z a m i e t a.

Žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Právny predchodca žalobcu, COOP Jednota Považská Bystrica, spotrebné družstvo, sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 19.11.2003 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. - 144. rade na zaplatenie sumy 4.555.672,- Sk (151.220,61 eur) a na náhradu trov konania.

Písomným podaním doručeným súdu dňa 18.11.2004 právny zástupca žalobcu súdu oznámil, že na majetok žalobcu bol vyhlásený konkurz.

Podaním doručeným súdu dňa 7.4.2006, správkyňa konkurznej podstaty súdu oznámila, že uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2K 221/04-303 zo dňa 11.4.2005 bol na majetok žalobcu vyhlásený konkurz a zároveň navrhla, aby sa v zmysle ust. § 14 ods. 1 písm. d) ZKV v konaní pokračovalo.

Po začatí konania žalobca dňa 27.9.2007 súdu oznámil, že žalobu voči žalovaným v 35., 59., 109., 110. a 127. rade berie v celom rozsahu späť. Súd uznesením č. k. 13C 390/2003 konanie vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanými v 35., 59., 109., 110. a 127. rade zastavil a nárok žalobcu proti žalovaným v 1. - .34., 36. - 58,. 60. - 108., 111. - 126. a 128. - 144. rade vylúčil na samostatné konanie. Po právoplatnosti uznesenia súd následne vylúčil na samostatné konanie nárok medzi žalobcom a žalovanými v 101., 105., 107., 112., 113., 117. a 119. rade, ako aj ďalšie nároky žalobcu proti ostatným žalovaným. Konanie o vylúčenom nároku žalobcu ďalej proti žalovaným v 1. - 7. rade bolo vedené pod sp. zn. 17C/69/2012.

Okresný súd Košice II rozsudkom č. k. 17C/69/2012-39 zo dňa 14.5.2012, právoplatným dňa 10.7.2012 žalobu vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 7. rade (pôvodne v 119. rade) zamietol, žalobcovi v 7. rade náhradu trov konania nepriznal a nárok žalobcu voči žalovaným v 1. až 6. rade o zaplatenie

1.219,24 eur uznesením č. k. 17C/69/2012-35 zo dňa 14.5.2012, v spojení s opravným uznesením zo dňa 12.7.2012, právoplatným dňa 28.8.2012 vylúčil na samostatné konanie. Konanie o vylúčenom nároku bolo vedené pod sp. zn. 17C/274/2012.

Rozsudkom č. k. 17C/274/2012-35 zo dňa 17.12.2012, právoplatným dňa 8.2.2013 žalobu vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanými v 3., 4., 5. a 6. rade o zaplatenie 787,06 eur zamietol, žalovaným náhradu trov konania nepriznal a nárok žalobcu proti žalovaným v 1. a 2. rade o zaplatenie 432,18 eur uznesením č. k. 17C/274/2012-34 zo dňa 17.12.2012, právoplatným dňa 11.2.2013 vylúčil na samostatné konanie. Konanie o vylúčenom nároku je vedené pod sp. zn. 17C/30/2013.

Proti proti žalovanému v 1. rade (pôvodne v 101. rade) sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 4.892,- Sk (162,38 eur) a proti žalovanému v 2. rade (pôvodne v 105. rade) sumy 8.128,- Sk (269,80 eur).

Žalobu (konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 13C 390/2003) odôvodnil žalobca tým, že žalovaní v 1. - 144. rade mali podpísanú dohodu o hmotnej zodpovednosti podľa § 182 Zákonníka práce ako zamestnanci na prevádzkovej jednotke č. 110 Hypermarket Košice. Vykonaním kontrolnej inventarizácie ku dňu 17.11.2001 za obdobie od 5.2.2001 do 17.11.2001 bolo vyčíslené manko vo výške 4.854.739,- Sk, ktoré bolo rozúčtované na jednotlivých zamestnancov PJ podľa podielu, ktorý zodpovedá funkcii, ktorú v kolektíve vykonáva. Uvedené manko bolo prerokované na mimoriadnom zasadnutí UIK v dňoch 11.2.2003 za prítomnosti prizvaných pracovníkov PJ 110 - žalovaných v 1. - 144. rade, kde mali možnosť vyjadriť sa k vzniku manka. Z výsledkov inventarizácie, UIK doporučila predstavenstvu družstva predpísať manko k náhrade prítomným aj neprítomným pracovníkom PJ 110, na základe rozúčtovania, a to zaplatením do 31.3.2003. Do uvedeného termínu zo 160 povinných pracovníkov uhradilo, resp. sa zaviazalo uhradiť v splátkach 16 pracovníkov, 144 pracovníkov manko neuhradilo. Výzvou zo dňa 27.8.2003, resp. dňa 5.9.2003 boli žalovaní vyzvaní na úhradu dlžnej čiastky. Na predžalobnú výzvu niektorí nereagovali, niektorí uviedli, že im nebola odpočítaná kaucia. Po odpočítaní kaucie a úrokov boli dlžné čiastky upravené.

Na pojednávanie konané dňa 29.4.2013 sa nedostavil žalobca, ktorého neprítomnosť ospravedlnil právny zástupca písomným podaním doručeným súdu dňa 26.4.2013 a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. V zmysle ust. §101 ods. 2 O.s.p., súd prejednal vec v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaných v 1. a 2. rade, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi: pracovnými zmluvami, Dohodami o hmotnej zodpovednosti, mesačnými výkazmi prevádzkovej jednotky, Inventarizačným zápisom o inventarizácii hospodárskych prostriedkov zo dňa 19.11.2001, vyúčtovaním č. 123/11/2001 zásob tovaru v predajni 110 Hypermarket Košice zo dňa 25.1.2002, Opravným záznamom č. 9/2002 o oprave zúčtovania inventúry na PJ 110 Hypermarket Košice, rozúčtovaním manka zo dňa 14.8.2002, Zápisom z mimoriadneho zasadania ústrednej inventarizačnej komisie zo dňa 11.2.2003, Opravným záznamom č. 3/03 o oprave inventúry na PJ 110 Košice Hypermarket zo dňa 8.7.2003, rozúčtovaním manka - opravný záznam 3/03zo dňa 23.7.2003, dohodami o ukončení pracovného pomeru, výzvami k úhrade, uznesením o vyhlásení konkurzu, mzdovými listami zamestnancov, listami o započítaní pohľadávok, obsahom spisu tunajšieho súdu 43C 447/2005, 44C 503/2005, 45C 111/2005 a 29C 50/2005, pričom iné dôkazy a skutočnosti označené ani predložené účastníkmi konania v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. neboli a na základe toho zistil tento skutkový stav:

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými v 1. a 2. rade (ďalej „žalovaní") došlo k uzatvoreniu pracovného pomeru, pričom žalovaní zároveň podpísali Dohodu o hmotnej zodpovednosti uzatvorenú podľa § 176 a nasl. Zák. práce. Miestom výkonu práce u všetkých žalovaných bol Hypermarket Jednota a prevádzkové jednotky Jednoty SD divízie Košice, na Lubinej ul. č. 1 v Košiciach Nad jazerom 2053 s tým, že pracovník bol povinný vykonávať prácu aj v iných prevádzkových jednotkách Jednoty SD - divízie Košice. Uvedené skutočnosti vyplývajú z pripojených pracovných zmlúv a dohôd o hmotnej zodpovednosti.

Rovnako nebolo medzi účastníkmi sporné a vyplynulo to aj z predložených listinných dôkazov, že v dňoch od 17.11.2001 do 19.11.2001 bola v predmetnej prevádzkovej jednotke č. 110 v Košiciach vykonaná inventúra zásob tovaru za inventúrne obdobie od 5.2.2001 do 17.11.2001. O priebehu a výsledkoch inventúry bol spísaný inventarizačný zápis, z ktorého vyplynulo, že účtovná zásoba podľa výkazu bola v sume 24.570.731,78 Sk, skutočná zásoba podľa inventúry v sume 19.173.596,55 Sk (rozdiel = 5.397.135,23 Sk).

Vyúčtovaním č. 123/11/2001 zásob tovaru v predajni 110 Hypermarket Košice zo dňa 25.1.2002 bol vyčíslený rozdiel - manko v celkovej sume 4.774.794,- Sk.

Opravným záznamom č. 9/2002 o oprave zúčtovania inventúry na PJ 110 Hypermarket Košice zo dňa 31.7.2002, bolo vyčíslené manko po oprave v celkovej sume 4.854.739,69 Sk.

Z opravného záznamu č. 3/03 o oprave inventúry na PJ 110 Hypermarket Košice zo dňa 8.7.2003 vyplynulo, že na základe preverených záväzkov na účte 326 110 podľa priloženého zoznamu sa manko znižuje o sumu 125.100,- Sk. Vyčíslené manko po oprave je 4.729.639,- Sk. Uvedené manko bolo na základe opraveného záznamu č. 3/03 rozúčtované medzi jednotlivých žalovaných dňa 23.7.2003, pričom výška jednotlivých rozúčtovaných čiastok nebola medzi účastníkmi konania sporná (žalovaní v 3., 4. a 6. rade spôsob rozúčtovania a jeho správnosť nenamietali).

Zo zápisu z mimoriadneho zasadnutia ústrednej inventarizačnej komisie konanej v dňoch 11.2.2003 a 19. a 20.2.2003 v Košiciach, na ktorom mali zamestnanci možnosť sa vyjadriť k vzniku manka a výsledkom inventúry vyplýva, že väčšina zamestnancov nebola ochotná uhradiť vzniknuté manko z dôvodu, že si nebola vedomá toho, aby manko vzniklo vinou zamestnancov, zároveň v jednotlivých vyjadreniach namietali, že na prevádzke bola nedostatočná strážna služba, dochádzalo k znižovaniu stavu pracovníkov SBS, na prevádzkovej jednotke bol nedostatočný riadiaci personál, zamestnanci sa na vzniku manka nepodieľali, keďže boli pri príchode ako aj odchode z pracoviska kontrolovaní, organizácia nevytvorila požadované podmienky, aby bolo zabránené krádežiam zo strany zákazníkov, nebol zabezpečený kamerový systém, vedenie nereagovalo na sťažnosti zo strany zamestnancov.

Žalovaný v 1. rade na pojednávaní konanom dňa 29.4.2013 uviedol, že u právneho predchodcu žalobcu bol zamestnaný od otvorenia prevádzky po dobu približne 6-tich mesiacov na oddelení mäsa, pričom prístup na predajnú plochu mal len vtedy, keď dokladal tovar do chladiacich pultov, prípadne tovar vyberal, keďže chladiace boxy sa nachádzali pred mäsiarňou, o ostatných skladových zásobách nemal žiadne vedomosti. Mal za to, že nemôže niesť zodpovednosť za celú predajnú plochu, nakoľko on zodpovedal za úsek mäsa, výdaj tovaru, záručné doby a pod.. Poukázal na to, že zákazníci po prevzatí mäsa, toto platili až v pokladni a často sa stávalo, že mäsové výrobky, napr. salámu zjedli na predajnej ploche a nezaplatili. Predajná plocha nebola zabezpečená kamerovým systémom, boli tam len dvaja zamestnanci strážnej služby, ktorých však na tak veľkú predajnú plochu bolo veľmi málo. Pri pokladniach neboli zabezpečené pípače, ani ochranné kódy na tovaroch. Uviedol, že niekoľkokrát chytil zákazníkov kradnúť, prípadne upozorňoval vedúceho na podozrenia z krádeže. Všetci zamestnanci sa pýtali, prečo nie je zabezpečený kamerový systém, že takto bude predajňa rozkradnutá. Na tieto nedostatky upozorňovali nadriadených. Pokiaľ ide o chod prevádzky COOP Jednoty zamestnanci napr. ani nevideli dodávky tovaru, nemali vedomosť o tom, či došlý tovar sedel s dodacím listom. Pokiaľ ide o inventúry uviedol, že prvej inventúry sa zúčastnil, keďže bol v COOP Jednote zamestnaný, druhej inventúry už nie, pretože koncom apríla bol otváraný hypermarket Carrefour, kde sa zamestnal. Výsledky inventúry z novembra 2001 mu neboli oznámené, nezúčastnil sa ani zasadnutia inventarizačnej komisie, nakoľko nedostal pozvánku na jej zasadnutie a o manku sa dozvedel až zo žaloby. Uviedol, že právnemu predchodcovi žalobcu platil kauciu, po skončení pracovného pomeru mu vrátená nebola, ani o ňu nežiadal, pretože po odchode do hypermarketu Carrefour na to ani nemyslel, keďže tam mal vytvorené dobré pracovné podmienky. Uviedol, že nie je ochotný žalovanú sumu žalobcovi zaplatiť, nakoľko bývalému zamestnávateľovi nespôsobil žiadnu škodu.

Žalovaný v 2. rade vo svojej účastníckej výpovedi uviedol, že u právneho predchodcu žalobcu bol zamestnaný od augusta 2001 približne 7-8 mesiacov, ako vrátnik - informátor. Pracoval v ranných zmenách od 6.00 hod., aj v nočných zmenách od 18.00 hod.. Prístup na predajnú plochu mal v čase, keď vedúca otvárala, prípadne zatvárala predajňu. Počas pracovnej zmeny sedel na vrátnici a zapisoval čas príchodu a odchodu návštev, dílerov, ktorí sa mohli po predajni voľne pohybovať. S tovarom do kontaktu neprichádzal, nemal prístup ani do skladu, a ak mal ísť do skladu, mohol len s vedúcou, nemal ani vedomosť o stave zásob na sklade. Predajňa nebola chránená kamerovým systémom, ani žiadnym technickým zabezpečením. Keďže sedel na vrátnici mal vedomosť aj o krádežiach, ak bol niekto chytený pri krádeži, prišla polícia a riešila to s vedúcou. Počas zmeny prichádzala polícia 1 až 2-krát denne, možno aj viackrát. Uviedol, že počas nočnej zmeny pri obchôdzke mali aj obavy vyjsť z vrátnice, pretože ani zvonku nebola budova zabezpečená kamerami. Pokiaľ ide o nedostatky technického zabezpečenia predajnej plochy a krádeže, vedenie o tom vedelo, nápravu však ani na upozornenia zamestnancov nezjednalo. Uviedol, že bývalému zamestnávateľovi platil kauciu, preto nevidí žiaden dôvod, aby žalobcovi ešte niečo platil a nie je si vedomý toho, že by spôsobil bývalému zamestnávateľovi akúkoľvek škodu.

Uvedené skutočnosti potvrdili tiež bývalí zamestnanci žalobcu (jeho právneho predchodcu), proti ktorým bol nárok žalobcu vylúčený na samostatné konania a síce to, že počet zamestnancov na prevádzke, vzhľadom na jej veľkosť bol nedostatočný, inventúry počas trvania pracovného pomeru niektorých z nich neboli vôbec vykonávané, pri nástupe do pracovného pomeru ani pri jeho skončení s jednotlivými zamestnancami, inventúry vykonávané neboli vzhľadom na vysokú fluktuáciu zamestnancov. Ďalší dôvod, ktorý žalovaným bránil v riadnom hospodárení so zverenými hodnotami a ktorý opakovane hlásili zamestnávateľovi bol ten, že dochádzalo ku krádežiam tovaru zo strany zákazníkov, pričom priestor bol nedostatočne chránený, nakoľko na predajni sa nenachádzali kamery a rovnako zamestnávateľ nevyhovel ich návrhu, aby sa namontovali nejaké zábrany ako majú ostatné hypermarkety, ktoré by slúžili na riadne zabezpečenie tovaru a upozorňovali zamestnancov, že z predajne je vynášaný tovar, na ktorom nebol odstránený ochranný kód, pričom ani drahší tovar nebol chránený ochrannými kódmi. Zamestnávateľ zabezpečil ochranu len formou súkromnej bezpečnostnej služby, jednalo sa však len o 2 - 4 pracovníkov, ktorí sa na predajni striedali, táto ochrana ale bola nedostatočná. Uvedené nedostatky zamestnanci opakovane hlásili zamestnávateľovi. Zo strany zamestnancov bola možnosť spôsobenia manka obmedzená na minimum a to aj z toho dôvodu, že boli dôsledne kontrolovaní pri príchode na pracovisko a pokiaľ si priniesli do práce nejaké potraviny alebo iný tovar z domu, tento museli ukázať a bol označený. Zamestnanci boli kontrolovaní strážnou službou vždy aj pri odchode z pracoviska, kedy museli ukázať zakúpený tovar spolu s pokladničným bločkom, zamestnanec strážnej služby tovar prekontroloval. Boli tiež vykonávané námatkové kontroly v šatni, či sa tam nenachádza nejaký tovar. Vo vzťahu k veľkosti prevádzky zamestnanci ďalej uvádzali, že na prevádzke sa nachádzali viaceré oddelenia - mäsové výrobky, lahôdky, zelenina, mliečne výrobky, pečivo, drogéria a ďalšie, pričom na jednotlivých oddeleniach boli približne 2 až 3 zamestnanci na jednej zmene a takýto počet bol nedostačujúci najmä s poukazom na to, že zamestnanci museli vykonávať viac činností ako dokladanie tovaru do regálov, kontrolovanie dátumu spotreby, správnosť cien a preto nemali možnosť dostatočným spôsobom zároveň kontrolovať aj zákazníkov tak, aby nedochádzalo ku krádežiam. Niektorí zo žalovaných poukazovali tiež na to, že na počítačoch dochádzalo k častým poruchám, k výpadku počítačového systému. Stávalo sa, že zákazník si kúpil určitý tovar, pričom pri nablokovaní tohto tovaru v pokladni vyšiel výstup, že takýto tovar sa na predajni vôbec nenachádza, následne tento tovar museli do počítačového systému nahadzovať. Niektorí zo žalovaných uvádzali, že mali dojem, že zamestnávateľ vzhľadom na uzatvorené dohody o hmotnej zodpovednosti nemal záujem riešiť danú situáciu a oznamované nedostatky, naopak vzniknuté manká a ich náhradu riešil cestou uplatnenia náhrady škody voči hmotne zodpovedným zamestnancom.

Právny zástupca žalobcu v písomnom podaní zo dňa 26.4.2013 uviedol, že žalovaní mali riadne uzatvorenú Dohodu o hmotnej zodpovednosti a teda sú povinní niesť zodpovednosť za tú časť manka, ktorá bola na nich rozúčtovaná, mal za to, že nie sú dané dôvody na zbavenie sa zodpovednosti.

Podľa ust. § 176 ods. 1, 2, 3 zák. č. 65/1965 Zb. Zák. práce (účinného v čase zistenia schodku), ak prevzal na základe dohody o hmotnej zodpovednosti zamestnanec zodpovednosť za zverené hotovosti, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty, ktoré je povinný vyúčtovať, zodpovedá za vzniknutý

schodok. V dohodách sa môže so zamestnancom súčasne dojednať, že ak budú pracovať na pracovisku s viacerými zamestnancami, ktorí uzavreli dohodu o hmotnej zodpovednosti, zodpovedajú s nimi za schodok spoločne (spoločná hmotná zodpovednosť).

Dohoda o hmotnej zodpovednosti sa musí uzavrieť písomne, inak je neplatná.

Zamestnanec sa zbaví zodpovednosti celkom, prípadne sčasti, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia.

Podľa ust. § 177 ods. 1, 2 cit. zákona, zamestnanec, ktorý uzavrel dohodu o hmotnej zodpovednosti, môže od nej odstúpiť, ak sa prevádza na inú prácu, zaraďuje na iné pracovisko, prekladá, alebo pokiaľ zamestnávateľ v čase do jedného mesiaca po tom, čo dostala jeho písomné upozornenie neodstráni závady v pracovných podmienkach, ktoré bránia riadnemu hospodáreniu so zverenými hodnotami. Pri spoločnej hmotnej zodpovednosti môže zamestnanec od dohody tiež odstúpiť, ak na pracovisko je zaradený iný zamestnanec alebo ustanovený iný vedúci, prípadne jeho zástupca. Odstúpenie sa musí oznámiť zamestnávateľovi písomne.

Dohoda o hmotnej zodpovednosti zaniká dňom skončenia pracovného pomeru alebo dňom odstúpenia od tejto dohody.

Podľa ust. § 181 cit. zákona, zamestnanec, ktorý zodpovedá za schodok (§ 176) alebo za stratu zverených predmetov (§ 178), je povinný nahradiť schodok alebo stratu v plnej výške.

Podľa ust. § 182 ods. 1, 2, 3 cit. zákona, pri spoločnej zodpovednosti za schodok sa jednotlivým zamestnancom určí podiel náhrady podľa pomeru ich dosiahnutých hrubých zárobkov, pričom zárobok ich vedúceho a jeho zástupcu sa započítava v dvojnásobnej výške.

Podiel náhrady určený podľa predchádzajúceho odseku nesmie u jednotlivých zamestnancov, s výnimkou vedúceho a jeho zástupcu, presiahnuť sumu rovnajúcu sa ich priemernému mesačnému zárobku pred vznikom škody. Ak sa takto určenými podielmi neuhradí celá škoda, zvyšok sú povinní uhradiť vedúci a jeho zástupca podľa pomeru svojich dosiahnutých hrubých zárobkov.

Ak sa zistí, že schodok alebo jeho časť zavinil niektorý zo spoločne zodpovedných zamestnancov, uhradí schodok tento zamestnanec podľa miery svojho zavinenia. Zvyšujúcu časť schodku uhradia všetci spoločne zodpovední zamestnanci podielmi určenými podľa predchádzajúcich odsekov.

Podľa bodu 1 Dohody o hmotnej zodpovednosti, na základe dohody preberá pracovník hmotnú zodpovednosť za schodok na zverenom tovare, obaloch, hotovostiach, ceninách, materiály a iných hodnotách, ktoré prevezme k vyúčtovaniu buď on sám (hmotná zodpovednosť individuálna) alebo spoločne s pracovným kolektívom určitého pracoviska (hmotná zodpovednosť kolektívna), ktorého bude členom.

Hodnotami zverenými k vyúčtovaniu sa rozumejú všetky prostriedky, ktoré pracovník alebo pracovný kolektív prevezme na základe inventárneho zoznamu na začiatku hospodárenia v určitom pracovisku, a ktoré prevezme on alebo pracovný kolektív v priebehu svojej činnosti na pracovisku alebo v prevádzkarni kedykoľvek neskoršie.

Podľa bodu 3. Dohody, Jednota SD sa zaväzuje zabezpečiť pracovníkovi také pracovné podmienky, ktoré mu umožnia riadny výkon jeho pracovných úloh.

Ak zistí nedostatky, ktoré pracovníkovi bránia v riadnom výkone pracovných úloh, urobí opatrenia na ich odstránenie.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd mal v danom prípade za jednoznačne preukázané, že u žalovaných ako u zamestnancov žalobcu, došlo na základe písomne

uzatvorených dohôd o hmotnej zodpovednosti k prevzatiu hmotnej zodpovednosti za zverené hotovosti, ceniny, tovar, zásoby materiálu a iné hodnoty určené na obeh alebo obrat, ktoré boli povinní vyúčtovať, pričom sa u nich jednalo o spoločnú hmotnú zodpovednosť a u žalovaných 1. a 2. rade nedošlo k platnému odstúpeniu od uvedenej dohody. Dohodou prevzatá zodpovednosť trvá od uzavretia takejto dohody na ktoromkoľvek pracovisku, v ktorejkoľvek funkcii, v ktoromkoľvek kolektíve, kam by bol neskôr preradený zamestnanec až do skončenia pracovného pomeru (ak nedôjde platne k odstúpeniu od dohody).

Rovnako bolo preukázané a nebolo to medzi účastníkmi sporné, že došlo k vykonaniu inventarizácie zverených hodnôt, pričom výsledkom tejto inventarizácie bol po oprave - opravný záznam č. 3/03 zo dňa 8.7.2003, schodok vo výške 4.729.639,- Sk (156.995,25 eur). 16 bývalých zamestnancov im rozúčtovanú čiastku zaplatilo. Žalobca sa tak proti žalovaným (144 bývalým zamestnancom) domáhal zaplatenia celkovej sumy 4.555.672,- Sk (151.220,61 eur). Po začatí konania vzal žalobca žalobný návrh späť proti 5-im žalovaným späť a to v sume 26.259,- Sk (871,64 eur).

Pri zodpovednosti za hodnoty zverené na vyúčtovanie na rozdiel od všeobecnej zodpovednosti zamestnanca nie je zamestnávateľ povinný dokazovať zavinenie hmotne zodpovedných zamestnancov, preukazuje len platne uzatvorené dohody o hmotnej zodpovednosti a existenciu schodku na hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať, čo v danom prípade splnené bolo.

Na druhej strane však zákon umožňuje hmotne zodpovedným zamestnancom zbaviť sa zodpovednosti celkom prípadne sčasti, ak preukážu, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez ich zavinenia, kde jedným z dôvodov je skutočnosť, že zamestnanci nemali vytvorené vhodné pracovné podmienky a nebolo v ich možnostiach chrániť zverený majetok.

Vzhľadom na vyjadrenie žalovaných v 1. a 2. rade (ako aj ostatných žalovaných) súd v tomto prípade skúmal hlavne otázku, či došlo u zamestnancov k zbaveniu sa zodpovednosti v súlade s ust. § 176 ods. 3 Zák. práce a teda, či žalovaný preukázal, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia a následne skúmal rozsah zbavenia sa tejto zodpovednosti.

Pokiaľ žalovaní v 1. a 2. rade (a napokon aj žalovaní vo vylúčených konaniach) ďalej tvrdil, že ochrana prevádzky počas prevádzkovej doby bola nedostatočná, keďže nebola zabezpečená funkčná strážna služba v počte ako si to vyžadovala veľkosť predajnej plochy, nebolo zabezpečené označovanie niektorých druhov tovaru ochrannými kódmi, nebol zabezpečený kamerový systém, turnikety pri pokladniach, počet zamestnancov bol nedostatočný a pod., súd mal za to, že tieto nedostatky vedú k vyvodeniu záveru, že zamestnanci nemali zabezpečené podmienky na riadny výkon svojej práce a plnenie dohody o hmotnej zodpovednosti. Súd mal za preukázané splnenie povinnosti uloženej zamestnancovi a to oznamovať zamestnávateľovi nedostatky, ktoré sú mu známe (ako ďalšia podmienka pre možnosť uplatnenia ust. Zákonníka práce o zbavení sa zodpovednosti zamestnanca za vzniknutý schodok). Súd poukazuje na výpoveď žalovaných, ktorí tiež oznamovali nadriadeným zistené nedostatky na predajni, krádeže, požiadavky na zabezpečenie priestoru predajne a na podporu ich tvrdení svedčí tiež Kniha evidencie zásahov, predložená žalovanými vo vylúčenom konaní vedenom pod sp. zn. 17C 28/2012, z ktorej vyplynuli početné záznamy o krádežiach za obdobie roku 2001. Žalobca v priebehu konania neosvedčil vykonanie žiadnych opatrení na zníženie prípadne zabránenie vzniku schodku napriek tomu, že k vzniku schodku došlo na uvedenej prevádzke aj za obdobie od otvorenia prevádzky (6.12.2000) do 5.2.2001 a to vo výške 1.555.759,- Sk, pričom vzniknutý schodok bol na základe rozhodnutia predstavenstva družstva, podľa vyjadrenia navrhovateľa (č.l. 166 pôvodného spisu) zúčtovaný na ťarchu družstva, nakoľko pri navážaní tovaru a v čase otvorenia hypermarketu bol v týchto priestoroch zaznamenaný zvýšený pohyb iných ako hmotne zodpovedných osôb. Súd poukazuje na tú skutočnosť, že prevádza hypermaketu bola otvorená v decembri 2000 a i napriek tomu, že za obdobie dvoch mesiacov bol vyúčtovaný schodok v sume 1.555.759,- Sk, právny predchodca žalobcu neučinil žiadne opatrenia na ochranu svojho majetku a ďalšiu inventúru vykonal až po takmer 10 mesiacoch a v čase, keď už niektorí zo žalovaných ukončili pracovný pomer a inventúry sa nezúčastnili. Vzniknuté schodky a ich náhradu riešil zamestnávateľ iba spôsobom vymáhania od hmotne zodpovedných zamestnancov. Z obsahu spisu sp. zn. 44C 503/2005 zároveň vyplynulo, že aj v nasledujúcom období

na uvedenej prevádzke HM Jednota 110 dochádzalo k vzniku manka. Inventúrou pokladničnej hotovosti a stavu zásob za obdobie 21.1.2003 do 24.3.2003 bol zistený inventúrny rozdiel - manko spolu v sume 140.764,- Sk.

V tejto súvislosti poukazuje súd na to, že v Dohode o hmotnej zodpovednosti sa právny predchodca žalobcu - Jednota SD, zaviazal zabezpečiť pracovníkom také pracovné podmienky, ktoré im umožnia riadny výkon ich pracovných úloh a v prípade zistenia nedostatkov, ktoré bránia pracovníkom v riadnom výkone pracovných úloh, zaviazal sa urobiť opatrenia na ich odstránenie. Právny predchodca žalobcu mal vedomosti o nedostatkoch na pracovisku a to od samotných zamestnancov, avšak ani na ich upozornenia, ktorými poukazovali na nedostatky nereagoval, neurobil žiadnu nápravu a vzniknuté schodky a ich náhradu riešil iba spôsobom vymáhania od hmotne zodpovedných zamestnancov. Právny predchodca žalobcu mal ďalej v zmysle Dohody o hmotnej zodpovednosti povinnosť vykonať inventarizáciu v prípade, ak dochádza k zmene vo funkcii vedúceho alebo niektorého jeho zástupcu (bod 9 Dohody). Z výpovedí viacerých žalovaných vyplynulo, že k týmto zmenám dochádzalo, inventúry však vykonávané neboli.

Ďalšie nedostatky v evidencii žalobcu (jeho právneho predchodcu) súd zistil aj pri zisťovaní výšky uhradených kaucií a ich započítavaní na jednotlivé schodky, kde žalobca síce preukázal splatenie kaucie u jednotlivých zamestnancov (čo vyplynulo zo mzdových listov), avšak nevedel preukázať u niektorých žalovaných (144 bývalých zamestnancov) v akej výške a na ktorý schodok boli tieto kaucie započítané. Preto i v prípade, ak by sa súd nestotožnil s námietkami žalovaných o nemožnosti riadneho hospodárenia so zverenými hodnotami, nebolo by možné ustáliť výšku náhrady škody pripadajúcu na jednotlivých zamestnancov na schodku pri zohľadnení započítania kaucií, naviac aj s ohľadom na to, že pôvodne zistené manko bolo niekoľkokrát opravované opravnými záznamami, a viacerí zo žalovaných namietali aj skutočnú výšku manka.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol, nakoľko má za to, že došlo k úplnému zbaveniu sa zodpovednosti žalovaných v 1. a 2. rade za vznik schodku, keďže v konaní preukázali, že zamestnávateľ nevytvoril vhodné podmienky na hospodárenie so zverenými hodnotami, napriek tomu, že bol na uvedené nedostatky upozornený, tieto nedostatky sa vyskytovali opakovane, o čom zamestnávateľ mal vedomosť, pričom medzi uvedenou skutočnosťou a schodkom, ktorý bol zistený, je príčinná súvislosť.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pričom vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade žalovaným náhradu trov konania nepriznal, pretože im žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia na Okresný súd Košice II. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.